

Medgyesbodzás község Önkormányzatának

Polgármesteri Hivatala

5663 Medgyesbodzás Széchenyi u. 38.

 68/425-000 *68/526-331*

*Gyermekjóléti és gyermekvédelmi
rendszer átfogó értékelése*

2011. év

Medgyesbodzás Község Önkormányzata - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglaltak alapján - az önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról az alábbi átfogó értékelést készítette.

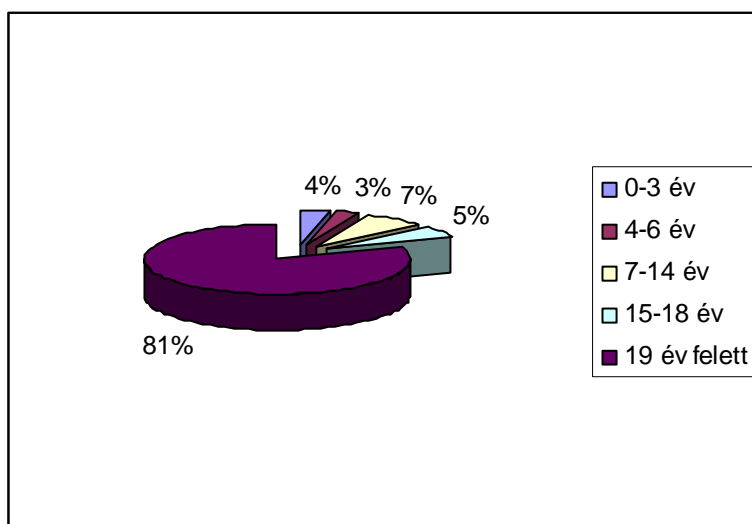
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Medgyesbodzás község állandó népessége 2011. december 31-én 1149 fő, mely az előző év december 31-én pedig 1162 fő volt. Továbbra is – bár lassabban – de csökkenő tendenciát mutat, hiszen 16 fővel ismét kevesebb a település lakosság száma.

Demográfiai adatok korcsoportos és nemek szerinti megoszlásban 2011. évben.

0-3 év		4-6 év		7-14 év		15-18 év		19 év felett	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	nő
20	23	15	17	48	38	28	34	450	476
43		32		86		62		926	

Lakosságunk megoszlása %-os arányban

A korosztályos megbontásban az alábbiak szerint alakult az arány az elmúlt évben.

0-3 éves korosztályban 1 %-os növekedés tapasztalható, 4-6 évesek aránya megegyezik az előző évi arányszámmal. 7-14 éves korosztályban 1 %-os csökkenés tapasztalható, a 15-18 évesek aránya szintén megegyezik az előző évi százalékos aránnyal, míg a 19 éven felüliek aránya szintén megegyezik az előző évi aránnyal.

A fenti számok az állandó lakosságra vonatkoznak, a ténylegesen itt élők száma ettől eltérő lehet, mivel vannak olyanok, akik rendelkeznek ugyan medgyesbodzási állandó lakcímmel, ugyanakkor életvitelszerűen más tartózkodási helyen élnek.

2. Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az önkormányzat Képviselő-testülete a törvény szerint hatáskörébe tartozó ellátási formákat biztosította.

Hatásköreinek gyakorlását nem ruházta át a polgármesterre.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

2011 évben 189 gyermek részére állapítottunk meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A támogatott gyermekek közül 6 év alattiak száma 42 fő, akik közül tartósan beteg, vagy fogyatékos 5 gyermek. 7-14 év közöttiek 79 fő, tartósan beteg, vagy fogyatékos ebből 7 fő, 15-18 év közöttiek 50 fő, ebből tartósan beteg vagy fogyatékos 5 fő, míg 19 éven felüli 16 Fő, akik között nincs tartósan beteg.

A jogosultak részére az évben két esetben került egyszeri támogatás (5800Ft/fő) kifizetésre a jogszabálynak megfelelően, mely összesen 2.181.000 Ft volt. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban egy fő részesült, melynek éves összege 118.000 Ft.

A családok szerkezet szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult

1 gyerekes család 26 melyből 13 egyedülálló; 2 gyerekes 19, melyből 11 egyedülálló; 3 gyerekes 16, melyből 7 egyedülálló; 4 vagy 5 gyerekes 8, melyből 2 egyedülálló; 6-nál több gyerekes 5 család, melyből 2 egyedülálló.

Jövedelem szerinti megoszlásnál a támogatott gyermekek között 37 olyan van, ahol az egy főre eső jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 50 %-át, amely összeg 14.240 Ft. 136 gyermek esetében az egy főre eső jövedelem 14.250 Ft és 28.500 Ft közé esik, míg 16 gyermek családjában esetében meghaladja az öregségi nyugdíjminimum összegét a 28.500 Ft-ot, de nem haladja meg a támogatási jogosultságot, amely 34.200 Ft, vagy egyedülálló és beteg gyermeket nevelő család esetében a 37.050 Ft-ot.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli támogatási kérelem 2011. évben két alkalommal került kifizetésre. A kifizetés egy gyermek részére történt, aki súlyos beteg, rendszeres kórházi kezelésekre járnak, a családnak folyamatosan magasak a kiadásai a gyermek betegségéből adódóan. Összesen 15 ezer forint támogatást állapított meg a képviselő-testület részére.

Óvodáztatási támogatás

Ezen ellátási formáról az 1997. évi XXXI. évi törvény rendelkezik. A törvény alapján a szülőnek rendszeresen óvodába kell járatnia a gyermeket és rendszeres gyermekvédelmi támogatásban kell részesülnön. Ezen feltételek fennállása esetén évente két alkalommal jogosultak ellátásra első alkalommal 20 ezer forintra, majd a további alkalmakkor 10-10 ezer forintra.

Az óvoda rendszeresen igazolja a gyermekek óvodába járatását. Ennek alapján 2011. évben összesen 170.000 forint került kifizetésre, melyből 20-20 ezret kapott 2 gyermek, akik az aktuális időben kezdtek óvodába járni, valamint 10 gyermek további támogatást, összesen 130.000 forint értékben.

Kérelmek, megszüntetések, elutasítások

Az elmúlt évben nem került elutasításra kérelem. Az érintettek megfelelő tájékoztatást kaptak a jogosultsági feltételekről. Kedvezmény megszüntetésére a támogatás megszűnésének lejárta előtt egyetlen esetben sem került sor.

Gyermekétkeztetés

Az étkeztetés feladatait az önkormányzat 2011-es évhez hasonlóan vásárolt étellel látta el év végéig. Ez az óvodások ellátását jelentette.

Az iskolás gyermekek étkeztetése az iskolai napközi otthonos ellátás keretében történik, abban az iskolában ahova járnak. (Medgyesegyháza és Csanádapáca)

A rászoruló gyermekek részére 2011 évben is biztosítottuk a nyári étkezési lehetőséget. Támogatásból 100 gyermek ingyen ebédelését tudtuk megoldani 2011. június 16. napjától augusztus 31. napjáig, 55 napon keresztül összesen 2.035.000 Ft. értékben. A vonatkozó kormányrendeletnek megfelelően a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekeket támogattuk ezzel a segítséggel, de igyekeztünk minden nehéz körülmény között élő családot támogatni. Ezen idő alatt meleg étel került az érintett gyerekek számára naponta biztosításra. Igen népszerű ez a támogatási forma főként azon szülők körében, akiknek a nyári étkezés komoly gondot okoz.

Tanév közben nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy lehetőség szerint minden nehezebb körülmények között élő gyermek legalább hét közben meleg ételhez jusson. Ebben nagy segítség, hogy Medgyesegyházán az 1-2. évfolyamon iskolaotthonos oktatás folyik, így ők egész napos oktatásban részesülnek, és kötelezően étkeznek az intézményben. A védelemben

lévő gyermekeket minden esetben kötelezünk napközi, vagy menza ellátására, mellyel nem csupán a megfelelő magatartási formák elsajátítása a célunk, hanem az étkezésbe bevonás.

Gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan érdemel említést, hogy már több éve sikeresen pályázunk EU intervenciós segélyszállítmányra, a Gyermekétkeztetési Alapítvány pályázatán, amely érinti a gyermekek étkezését is. 2011. évben ismét támogatták pályázatunkat, így most az előző évhez képest 20 fővel több rászorulót, összesen 220 főt tudtunk támogatni, az év folyamán két alkalommal nagyobb mennyiségű élelmiszersomaggal. Ennek tartalma főleg liszt, gabona- és tésztaféle volt, egy-egy alkalommal 15-20 kg-os mennyiségben családonként. A szétosztásnál első helyen a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek közül a különösen nehéz helyzetben élő gyermekeket támogattuk, de a további kategóriák esetében is érintettek voltak a gyermekek, hiszen a létminimum közelében élő családok esetében főleg a kiskorú gyermeket nevelők élveztek prioritást. Így összességében elmondhatjuk, hogy 220 fő támogatása 220 családot jelentett, figyelve arra, hogy gyakorlatilag a településen élő valamennyi 18 éven aluli gyermek valamelyik kategóriába támogatásra kerüljön.

Ez nagy segítség a családoknak, örömmel fogadják ezt a fajta támogatást.

2011. évben településünk részt vett a Minden Gyerek lakjon jól elnevezésű Hegedűs Zsuzsa védnökségével megvalósításra kerülő pályázaton. A rászoruló családok a támogatást örömmel fogadták, mégis azt kell a pályázatról összességében elmondani, hogy a kivitelezés, és a támogatásra szorulókhöz való eljuttatás sok esetben rendkívül nehézkes szervezéssel valósult meg. A támogatás, mint segítség természetesen segített a családokon, de a hosszú távú célok, mint az önellátás megvalósítása, vagy a gazdálkodásra nevelés nem valósult meg.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét 2010. évtől önállóan a helyi Önkormányzat fenntartásában látja el. Ehhez a feltételek adottak a foglalkoztatott dolgozó rendelkezik megfelelő szakképesítéssel. Tevékenységét olyan formában végzi, hogy heti 20 órában Gyermekjóléti szolgálati tevékenységet végez, heti 20 órában pedig Családsegítést. Így az Önkormányzat által végzett szolgáltatások köre ettől az évtől kezdve bővült a

családsegítéssel, amely azonban szorosan kapcsolható a Gyermekjóléti tevékenységhez, hiszen a gyermekek ügyeit sok esetben kompletten családként kell kezelni.

A Szolgálat munkájáról elmondható, hogy az ellátott családok jó kapcsolatot alakítottak ki a családsegítővel. A Családsegítő eleget tett folyamatos jelzési kötelezettségeinek. Rendszeresen tart esetmegbeszéléseket, a jelzőrendszer tagjainak bevonásával, illetve egy-egy problémás eset kapcsán eseti megbeszéléseket, amelyekre az érintett szakembereket is bevonja.

A családgondozóval a jegyzői gyámügynek napi kapcsolata van, folyamatosan kapjuk a tájékoztatást a problémás esetekről, azok megoldásairól. Jó az együttműködése a tanyagondnoki szolgálattal, aki segíti munkáját, főleg a gábortelepi ellátottak vonatkozásában. 2011. évben jelentősen megnövekedett az ügyfélforgalma a családgondozónak. Új feladatként jelent meg munkájában az iskolai mulasztók kezelése. A hiányzások jelzése után a családsegítő értesítésünkre az érintett családokkal felvette a kapcsolatot, és preventív tevékenységet folytatott a jelenség megszüntetése érdekében.

Folyamatos feladatot és napi feladatot jelent munkájában a más megyéből áttelepülő családok szociális helyzetének kezelése. Ezeknél a családoknál fokozottan észlelhetőek higiénés problémák, közösségbe való beilleszkedésüket segíteni szükséges, életvezetési tanácsokkal, a mindennapi életük segítségére szorul. Sok esetben még így sem kerülhető el a védelembe vételük – volt eset, hogy éppen különböző gyámügyi eljárások elől költöztek ide, majd ismét vissza, gondolván, hogy így a probléma megoldódik.

Napközbeni ellátás ismertetése

A gyermekek napközbeni ellátása Medgyesbodzásan az óvodában van biztosítva. Az általános iskolások napközis ellátást vehettek igénybe. Tanév közben a gyermekek rendszeres ellátásban részesülnek. Tanév végén óvoda a takarítási szünet kivételével igény szerint üzemelt.

Átmeneti gondozás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §. (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzatok feladata a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében az átmeneti gondozás biztosítása.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról

gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését és a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Ezt a fajta gondozást ha az alapul szolgáló okok fennállnak, legfeljebb 12 hónapig lehet igénybe venni, amely 6 hónappal, szükség esetén a tanév végéig meghosszabbítható. Az ellátás lényege, hogy a gyermek az elhelyezés idejére helyettes szülőnél kapjon ellátást. Erről a képviselő-testület 2006. március 13-i ülésén hozott 22/2006. (III.13.) KT határozatával döntött, mely szerint ha igény merül fel, az érintett gyermekek szabad kapacitás esetén Magyarbányászatra kerülnek elhelyezésre helyettes szülőhöz.

Az ellátásban részesülők után az önkormányzat fizeti meg a szolgáltatási díjat.

Erre igény ez idáig nem merült fel, családok probléma esetén az elhelyezést meg tudták oldani családon belül, illetve nem volt olyan problémás eset, ahol nem volt olyan hozzátartozó, aki segíthetett volna.

Szintén átmeneti gondozáshoz kapcsolódik, az átmeneti nevelésbe vétel. Az 2011. évben 9 gyermek került átmeneti gondozásba. 6 gyermek, akik testvérek, nevelőszülőnél kerültek elhelyezésre, az illetékes szervek felülvizsgálata megállította, hogy eljárásunk indokolt volt, az átmeneti nevelésük jelenleg is tart.

2 testvér szintén átmeneti nevelésbe került, ők azonban a nagyszülőnél kerültek elhelyezésre. Átmeneti nevelésükre azért került sor, mert a szülők kapcsolatuk megromlása után a gyermekeknek nem biztosították a megfelelő stabil otthont, egymás között folyamatosan költöztették a gyermekeket, majd nem voltak képesek megegyezni a családba fogadásról, annak ellenére, hogy ez kézenfekvő megoldás lehetett volna, mivel a nagyszülők önként jelentkeztek a feladatra. Így a gyermekeket ideiglenesen helyeztük el, de nem nevelőszülőhöz, hanem a nagymamához, a 30 nap eltelte után a felülvizsgálat során azonban egyezség született, és ők a nagyszülőnél családba fogadással maradtak.

Egy gyermek esetében szintén átmeneti nevelésbe vételt rendeltünk el, őt nevelőotthonba helyeztük. Felülvizsgálata elhúzódott az időközbeni szökése miatt. Jelenleg lakásotthonba került elhelyezésre, vagyis esetében is továbbra is fennáll az átmeneti nevelés.

Az átmeneti elhelyezések okai 8 esetben családi problémák, szülők nem megfelelő magatartása, egy esetben pedig a szülő megengedő magatartása valamint a gyermek magatartása miatt került sor elhelyezésre.

Az átmeneti gondozás keretében elhelyezett gyermekeket folyamatosan figyelemmel kísérjük, a felülvizsgálati értekezleteken rendszeresen részt veszünk. Sajnos a családba visszakerülésükre kevés reményt látunk. Vannak gyerekek, akikkel a szülők rendszeresen tartják a kapcsolatot, de a visszakerüléshez szükséges feltételeket nem tudják biztosítani. El kell azonban mondani, hogy a 6 testvér esetében a szülő életében jelentős pozitív változás tapasztalható. Ez még nem elegendő a gyermekek visszahelyezéséhez, de jó út, ahhoz, hogy a szülő megfelelő motiválás és támogatás esetén, életmódján változtasson és gyermekeihez való viszonya rendeződjön, és felelősségteljes szülővé váljon.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

Gyermekek védelembe vétele

2010. december 31-én 21 védelembe vett gyermeket tartottunk nyilván, az év folyamán 18 gyermeket vettünk védelembe. Az év során 26 gyermek esetében került megszüntetésre a védelembe vétel.

2011. december 31-én nyilvántartott védelembe vett kiskorúak száma Medgyesbodzásán 13. Az összes 18 éven alulihoz viszonyítva igen magasnak tűnik mind a védelembe vettek, mind az évközi mozgások száma. Ennek oka a már fentebb említett belső migráció. Volt olyan családnk, ahol 7 gyermeket vettünk védelembe az ideköltözésük után, majd év közben visszaköltöztek, így illetékesség hiánya miatt a kikerültek a rendszerünkből.

Pozitívumként kell megemlítenem, hogy több éve védelembe lévő 8 gyermekes családnk esetében a védelembe vétel azért kerülhetett megszüntetésre, mert a család segítséggel ugyan, de képes megfelelően funkcionálni, így a jövőben ők alapellátásba kerültek vissza.

A december 31-én védelembe lévő 13 kiskorú összesen 6 családban él. A védelembe vétel főként szülőnek felróható magatartás következménye. Gyermekeknek felróható magatartás is előfordult, a törvény kötelező erejénél fogva 50 óránál többet hiányzó tanulók automatikusan és mérlegelés nélkül védelembe kerültek.

Már előző éves beszámolóban is megjelent a 2010. szeptember 01-től bevezetésre került intézkedés, mely alapján a tanulók iskolai hiányzását az oktatási intézmény köteles jelezni mind a szülő, mind a Gyermekjólét és az illetékes jegyző felé.

Az első igazolatlan hiányzásnál a szülőt köteles az intézmény értesíteni, 10 és 50 hiányzás után pedig a Gyermekjóléti Szolgálatot és a jegyzőt.

10 igazolatlan hiányzás után a jegyző köteles végzésben felszólítani a szülőt a tankötelezettség betartásáról, ezzel egy időben azonban a szülő ellen szabálysértési eljárást kezdeményez tankötelezettség elmulasztása miatt.

Intézkedésre 2011. éven több alkalommal került sor. 10 órás hiányzás 11 esetben értesítettük a szülőt végzésben.

50 órás hiányzás miatt négy esetben hoztunk döntést.

Egy esetben a már meglévő felfüggesztés került megszüntetésre az év folyamán, mivel a tanuló nagykorúvá vált, tankötelezettsége megszűnt.

A négy új felfüggesztés közül kettő az év folyamán megszüntetésre került, mivel mindkét gyermek elhelyezésre került, az egyik nevelőotthonba, a másik pedig családba fogadással nagyszülőhöz.

2011. évben kötelezően együtt járt a támogatás felfüggesztése védelembe vétellel is, így fokozottabban kellett együttműködnie a tanulóknak a családgondozóval.

Összességében elmondhatom, hogy ez az intézkedés nem hozta meg a várt eredményt, a támogatást főként 16 éven felülieknél függesztettük fel, esetükben az együttműködés igen nehéz, és a kitűzött célokat nem éri el, annak ellenére, hogy mind a szülő, mind az érintett gyermek tisztában van azzal, hogy ezen eljárás mellett a tankötelezettség elmulasztásáért a szülőt szabálysértési eljárás is terheli.

Gyermekkorú és fiatalokorú bűnelkövetés nem történt az elmúlt évben.

5. Városi Gyámhivatal Intézkedései

A Városi Gyámhivatal az elmúlt évekhez hasonlóan végezte tevékenységét.

6. Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

2011. évben a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala – közösen a Módszertani Központtal – ellenőrizte. Működésében hiányosságot nem tapasztaltak, tevékenységét szakszerűnek ítélték meg.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A jövőre vonatkozóan célul tűzzük ki, hogy a jelzőrendszer tagjaival, az eddig kialakult hatékony módon végezzük tevékenységünket. A rendkívül nehéz helyzetben lévő, ide települő családok beilleszkedését segítjük, a gyermekek számára igyekszünk megteremteni, hogy társaikkal azonos eséllyel rendelkezzenek.

Folyamatos kapcsolatot tartunk az oktatási intézményekkel, szükség esetén a megyében lévő középfokú intézmények ifjúságvédelmi szakembereivel.

Pályázati lehetőségeket kihasználva dolgozunk a gyermekszegénység enyhítésén. (Eu intervenció élelmiszersegély program – Minden gyerek lakjon jól program)

8. Bűnmegelőzési program

Az Önkormányzat önálló bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik.

9. Kapcsolataink

Az „Ó-Maros Menti Hagyományőrző Egyesület 2010 évben alakult meg és megalakulása óta aktívan vesz részt sporttevékenységek bonyolításában. Csatlakoztak a Bozsik gyermek labdarúgó programhoz, rendezvényeinken aktív részvételt vállalnak. Civil szervezet – az önkormányzattal történő együttműködés keretében – alapellátási tevékenységben nem vesz részt.

Közvetlen napi kapcsolatban állunk az Iskola és Óvodák szakembereivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.

A 2011-es év tapasztalata alapján elmondható, hogy a medgyesegyházi Schéner Mihály Nevelési és Oktatási Intézménnyel a már meglévő napi kapcsolatot sikerült fenntartani. Szakembereik meghívás esetén képviseltették magukat, esetmegbeszéléseken és védelembe vételi tárgyalásokon egyaránt.

Jó a kapcsolatunk a Szakszolgálat szakembereivel, átmeneti nevelési felülvizsgálati értekezletek előtt közös környezettanulmányt végzünk az érintett családoknál, illetve több esetben kísérjük el a Szakszolgálat családgondozóját, vér szerinti családgondozás alkalmával. Rajtuk keresztül folyamatos ismerettel rendelkezünk az átmeneti nevelésben lévő gyermekekről.

A Mezőkovácsházi Városi Gyámhivatallal való kapcsolatunkról el kell mondani, hogy a 2011. évben történt személyi változás eredményeképpen a kapcsolatunk rendszeres. Kölsönösen tájékoztatjuk egymást folyamatban lévő ügyeinkről, illetve rendszeresen kapunk segítséget, megerősítést egy-egy aktuális problémánál. Pozitívnak értékelem, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat által tartott éves értékelő esetmegbeszélésen személyesen megjelent az ügyintéző, megismerve a helyi viszonyainkat.

Napi kapcsolatban állunk a Rendőrkapitánysággal, szükség esetén minden segítséget megkapunk tőlük. Ki kell emelni ebben a medgyesegyházi Rendőrőrsöt, akik fokozott figyelemmel vannak pl. tanítási szünetekben a késői órákban a gyermekek felé.

Itt kell azonban megemlítenem, hogy szükségesnek tartanám az intézkedő rendőrök bevonását egy-egy gyámügyi intézkedést érintő továbbképzésen való részvételbe, hogy a kirívóan súlyos, és azonnali intézkedést követő esetekben tisztában legyenek lehetőségeikkel, jogaikkal. Gondolok itt konkrétan arra, hogy az intézkedő rendőr nincs tisztában azzal, hogy pl. hétvégén és munkaidőn túl saját hatáskörben hogyan járjon el, ha a gyermeket nem tudja biztonságban családjában.

Medgyesbodzás, 2011. május 15.

Dr. Sódar Mária
jegyző